

*Załącznik do Uchwały Nr II/16/14
Rady Miejskiej w Bobolicach z dnia 19.12.2014r.
w sprawie przyjęcia Gminnego programu
wspierania rodziny w Gminie Bobolice
na lata 2015-2017*

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2015 – 2017**

I. Wprowadzenie i diagnoza problemu

1. Wprowadzenie

Każde dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje rodziny, która otacza je miłością, zapewnia poczucie bezpieczeństwa i zaspakaja jego potrzeby. Z punktu widzenia potrzeb dziecka, rodzina jest podstawowym środowiskiem zapewniającym bezpieczeństwo emocjonalne, jest naturalnym środowiskiem wychowawczym, w którym główny element stanowią interakcje zachodzące między jej członkami. Rodzina w sposób świadomy i nieświadomy oddziałuje na osobowość dziecka, przekazuje mu swój system wartości, tradycje, poglądy, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Pomyślny rozwój dziecka jest możliwy w prawidłowo funkcjonującej rodzinie.

W przypadku jakiegokolwiek dysfunkcjonalności rodziny dziecko ma prawo do specjalnej ochrony i pomocy państwa. Wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami.

Gmina Bobolice od kilku lat prowadzi wiele inicjatyw na rzecz wspierania rodziny m.in. poprzez realizację działań podejmowanych przez jednostki organizacyjne oraz stowarzyszenia funkcjonujące na terenie gminy. Działaniom profilaktycznym, mającym na celu stworzenie dziecku odpowiednich warunków życia w jego środowisku rodzinnym, muszą towarzyszyć działania na rzecz doskonalenia i rozwoju różnych form pieczy zastępczej.

Gmina Bobolice od kilku lat oferuje szeroki wachlarz usług na rzecz rodzin dotkniętych różnorodnymi problemami i dysfunkcjami. Na terenie Gminy Bobolice funkcjonuje placówka opiekuńczo – wychowawcza wsparcia dziennego – Świetlica Środowiskowa „Tafla”.

1.1. Podstawą działań ujętych w Programie jest:

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku,
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku,
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

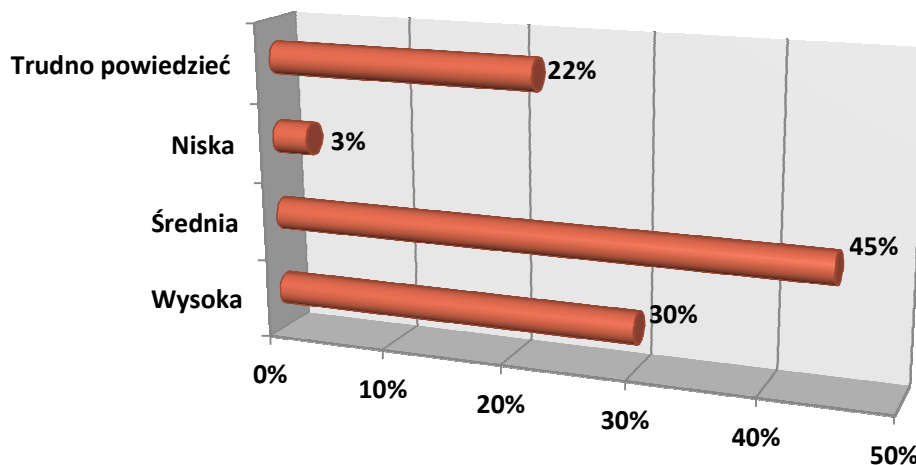
2. Diagnoza

Diagnoza lokalna dotycząca dysfunkcjonalności rodzin w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych została dokonana w oparciu o dane Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bobolicach i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie wg stanu na dzień 30.09.2014 r. Według analizy pracowników socjalnych bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych zdiagnozowano w 10 środowiskach, przy czym część tych rodzin przy zapewnieniu wsparcia MGOPS jest w stanie zapewnić dziecku właściwy rozwój fizyczny i duchowy, co daje szansę na pozostawienie dziecka w rodzinie naturalnej. Po dokonaniu dogłębnej analizy powyższych środowisk przez pracowników socjalnych należy uznać, że istnieje zagrożenie, iż działania podejmowane przez ośrodek okażą się niewystarczające, między innymi z uwagi na brak współpracy rodziny. Zatem w sytuacji zagrożenia dobra dziecka sąd opiekuńczy może zarządzić środek zapobiegawczy w formie umieszczenia dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych lub w rodzinie zastępczej.

Zadania ujęte w programie zmierzają w kierunku wspierania rodziny przeżywającej trudności celem przywrócenia zdolności do wypełniania prawidłowych ról społecznych.

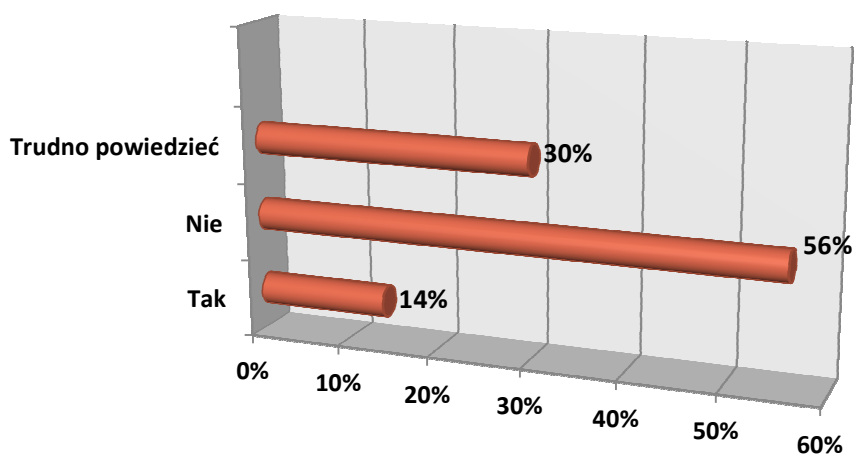
Na terenie Gminy Bobolice w rodzinach zastępczych umieszczonych jest 14 dzieci, poza terenem gminy 9 dzieci w rodzinach zastępczych. W placówkach opiekuńczo – wychowawczych umieszczonych jest 6 dzieci.

Skala problemu uzależnień w Gminie Bobolice

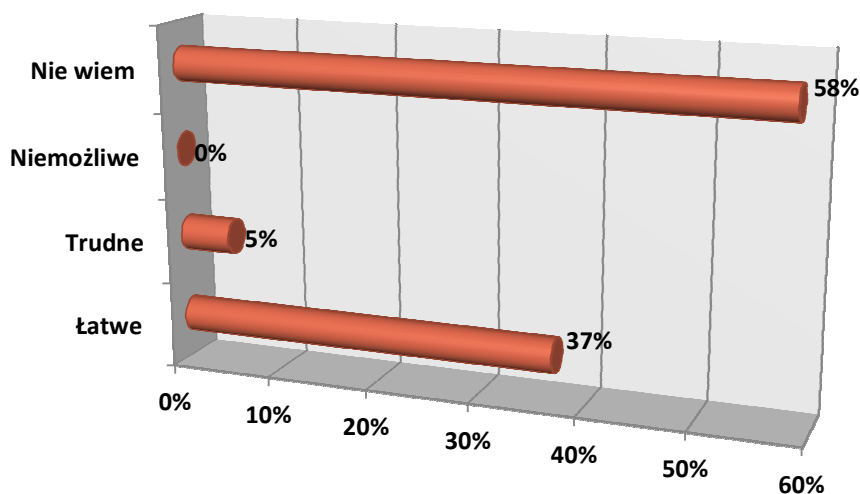
Na pytanie dotyczące określenia skali problemu uzależnień na terenie gminy 45% osób, wśród których przeprowadzono badania oceniło, iż problem ten występuje na średnim poziomie, 30% ocenia, że jest wysoki, 3% że niski, natomiast aż 22% nie ma rozeznania w omawianej kwestii.

Czy w Pani/Pana otoczeniu występuje problem uzależnienia od narkotyków i innych środków odurzających?

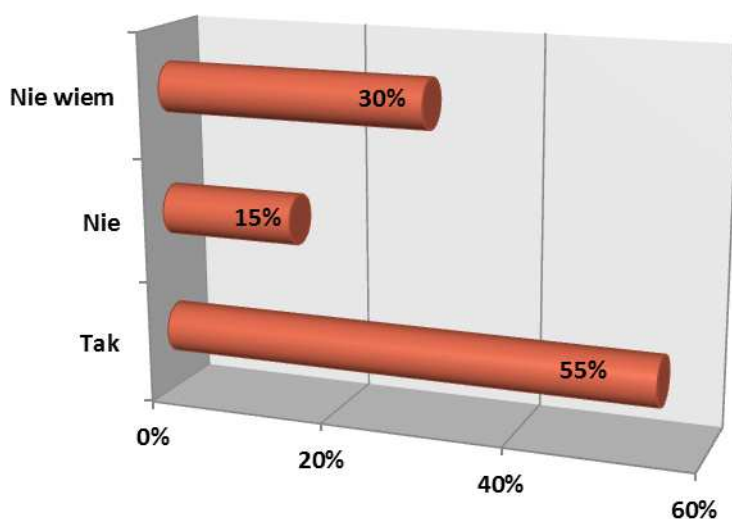
Zdaniem 56% ankietowanych problem uzależnienia od narkotyków lub innych środków odurzających nie występuje w ich otoczeniu. Natomiast 30% nie ma rozeznania w omawianej kwestii. Istotne jest, że aż 14% z badanych osób potwierdza, iż w jego najbliższym otoczeniu występuje ten problem.

Dostępność do środków odurzających na lokalnym rynku

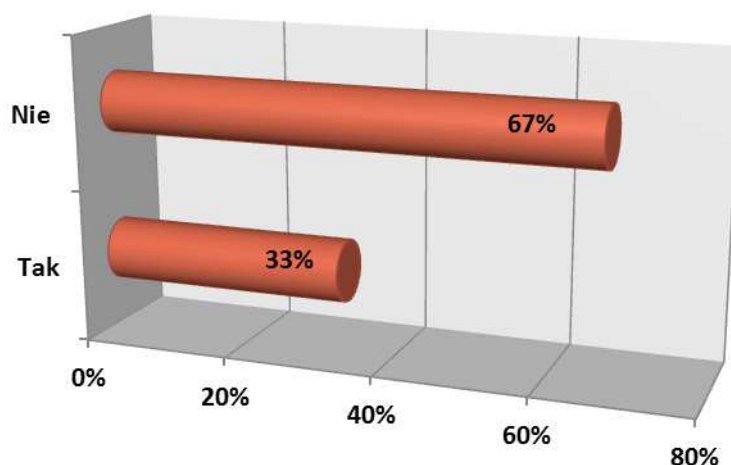
Wyniki wskazują, że większość osób badanych (58%) nie ma wiedzy dotyczącej dostępności narkotyków/środków odurzających w ich środowisku. Z pozostałych osób 37% wskazało, że zakup narkotyków jest zadaniem łatwym, natomiast 5% uznało, że jest to zadanie trudne.

Czy osoby uzależnione od alkoholu i narkotyków mogą liczyć na profesjonalną pomoc na terenie Gminy Bobolice?

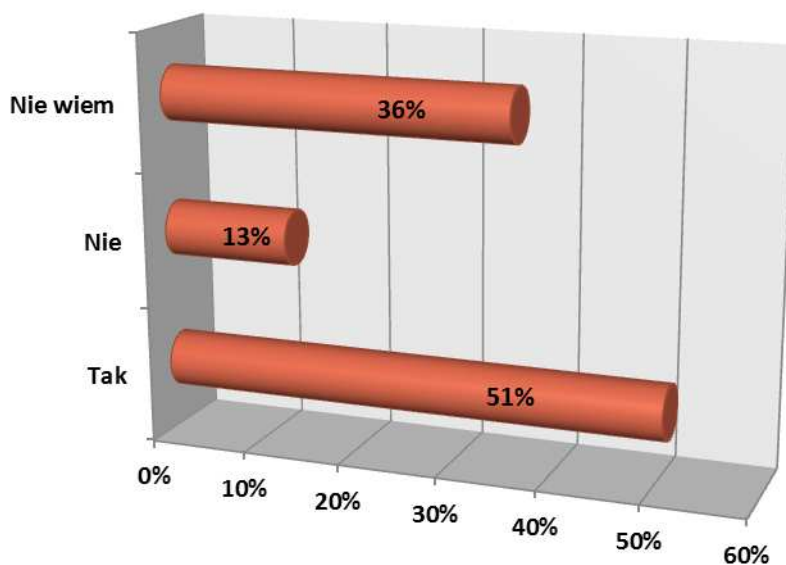
W przekonaniu 55% respondentów osoby uzależnione mogą liczyć na profesjonalną pomoc oferowaną na terenie gminy. Niestety 30% nie ma wiedzy w tym temacie. Zdaniem 15% ankietowanych, osoby borykające się z problemem uzależnień nie mogą skorzystać z wsparcia specjalistów.

Czy była/był Pani/Pan świadkiem przemocy domowej?

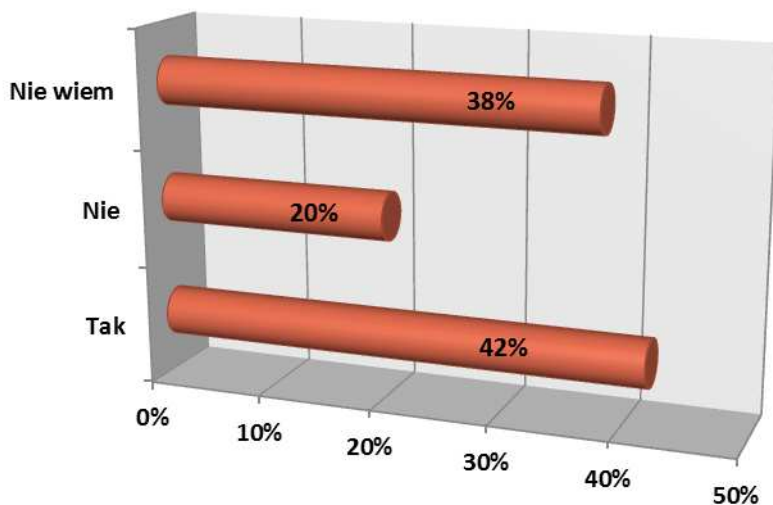
Kolejny obszar badawczy dotyczył przemocy domowej. Zapytano respondentów, czy byli świadkami przemocy domowej. Zdecydowana większość (67%) zaprzeczyła, natomiast 33 % ankietowanych potwierdziła zdarzenie.

Czy osoby doświadczające przemocy mają możliwość otrzymania kompleksowego wsparcia?

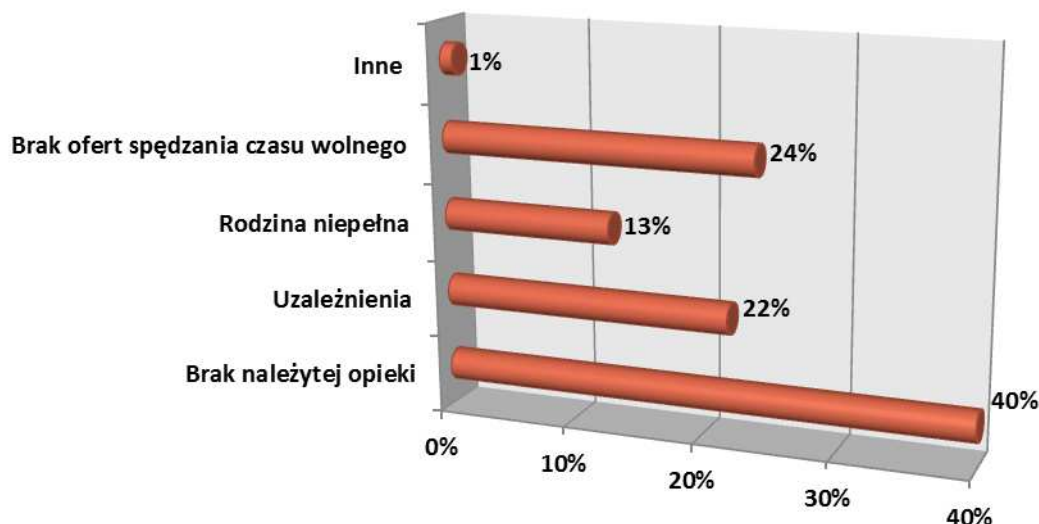
Zbadano także jaka jest wiedza mieszkańców w związku z możliwymi formami pomocy ofiarom przemocy. Większość badanych, a mianowicie 51% posiada taką wiedzę, jednak aż pozostałe 36% należałoby poddać edukacji w kwestii dostępności wsparcia. Warto dodać, że 13% ankietowanych uważa, iż w środowisku lokalnym osoby doświadczające przemocy nie mogą liczyć na kompleksowe wsparcie.

Czy w Pani/Pana otoczeniu mieszkają rodziny borykające się z problemami opiekuńczo- wychowawczymi?

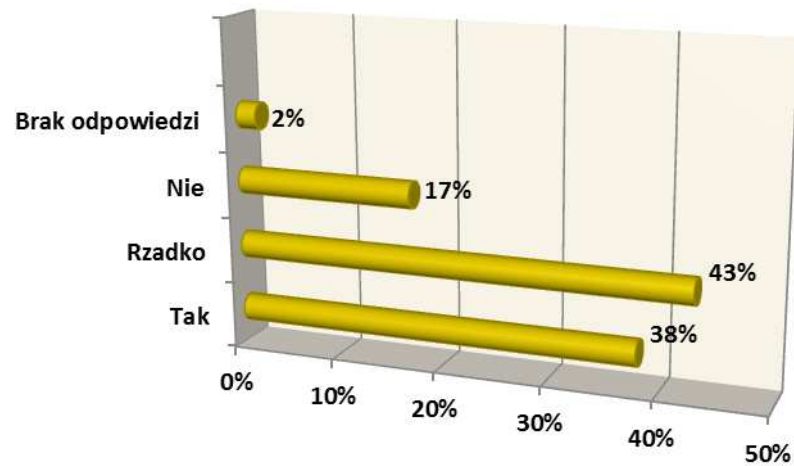
Problemy opiekuńczo – wychowawcze są poważnym problemem społecznym, który według badanych jest obecny na terenie Gminy Bobolice. 42% osób badanej populacji dostrzega to zjawisko w swoim najbliższym otoczeniu, 38% nie posiada wiedzy na ten temat, a 20% nie dostrzega takiej dysfunkcji w najbliższym otoczeniu

Przyczyny problemów opiekuńczo- wychowawczych

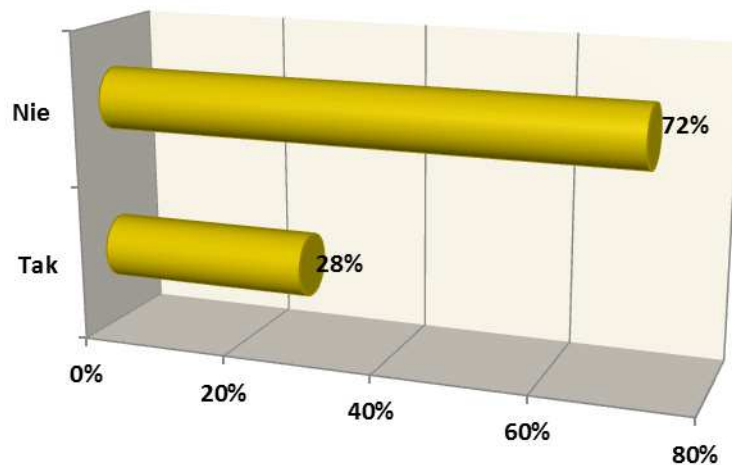

W ankiecie pojawiła się kwestia wskazania uwarunkowań problemów opiekuńczo-wychowawczych. Zdecydowana grupa 40% ankietowanych twierdzi, że jest to brak należytej opieki ze strony rodziców/opiekunów. Natomiast 24% jest zdania, że brak ofert spędzania czasu wolnego oraz uzależnienia (22%) warunkują, iż rodzina nie spełnia właściwie swojej funkcji opiekuńczo-wychowawczej. W ocenie 13% badanych rodzina niepełna jest niewydolna wychowawczo i opiekuńczo. Wśród uzyskanych innych odpowiedzi (1%) wynika, że przemoc przyczynia się do omawianego problemu.

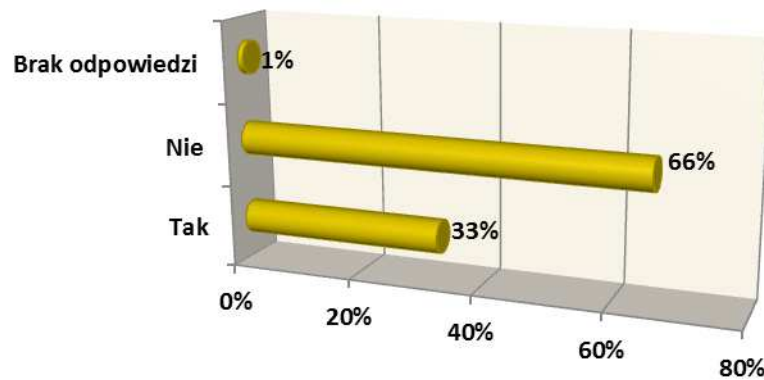
Czy zaobserwowałeś zjawisko przemocy w szkole?

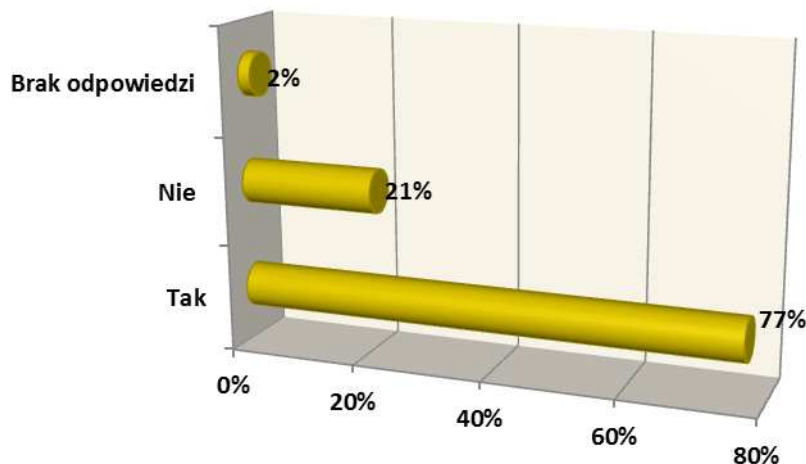
Czy byłeś ofiarą przemocy?

Czy znasz osobę ze swojego otoczenia, która doznaje przemocy ze strony rodziny lub otoczenia rówieśniczego?

Czy czujesz się w szkole bezpieczny?

W celu stworzenia niniejszego programu wspierano się diagnozą problemów społecznych, przeprowadzoną w 2013 r. Dzięki temu działania programu są spójne ze Strategią rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Bobolice, na lata 2015 – 2020.

Zasoby instytucjonalne działające w obszarze wspierania rodzin na terenie Gminy Bobolice.

W strukturach lokalnych działa:

- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bobolicach, ul. Jedności Narodowej 13, w tym: Centrum Wspierania Rodziny w Bobolicach, ul. Jedności Narodowej 13,
- Posterunek Policji w Bobolicach, ul. Koszalińska 8A,
- Zespół Interdyscyplinarny w Bobolicach, ul. Jedności Narodowej 13,
- Urząd Miejski w Bobolicach, ul. Ratuszowa 1,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bobolicach, ul. Jedności Narodowej 13,
- Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych w Bobolicach, ul. Jedności Narodowej 13, w tym: Punkt Przeciwdziałania Przemocy „SENS” w Bobolicach, ul. Jedności Narodowej 13,
- Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Przymierze” w Bobolicach, ul. Koszalińska 5, w tym: Punkt informacyjno – konsultacyjny w Bobolicach, ul. Koszalińska 5,
- Zakład Opieki Zdrowotnej „ASKLEPIOS” w Bobolicach, ul. Plac Zwycięstwa 8 – 12,
- Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Bobolicach, ul. Szkolna 1,
- Gimnazjum im. Agaty Mróz – Olszewskiej w Bobolicach, ul. Głowackiego 7d,
- Szkoła Podstawowa w Kurowie, Kurowo 48,
- Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Kłaninie, Kłanino 7,
- Szkoła Podstawowa w Drzewianach, Drzewiany 76,
- Zespół Szkół w Dargini, Dargiń 47,
- Liceum Ogólnokształcące „Nauta” w Bobolicach, ul. Głowackiego 7 d,
- Przedszkole w Bobolicach, ul. Pionierów 7,
- Zakład Usług Komunalnych i Oświatowych w Bobolicach, ul. Reymonta 1,
- Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Bobolicach, ul. Plac Zwycięstwa 5,
- Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Bobolicach, ul. Plac Zwycięstwa 5,
- Środowiskowy Dom Samopomocy „Odnowa” w Bobolicach, ul. Głowackiego 7,
- Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy w Bobolicach, ul. Poczтовая 15,
- Świetlica Środowiskowa „Tafla” w Bobolicach, ul. Kościelna 1,
- Powiatowy Urząd Pracy w Koszalinie. Referat obsługi zamiejscowej w Bobolicach, ul. Jedności Narodowej 13,

II. Postanowienia ogólne

1. Koordinator Programu

Dorota Tomczak – specjalista pracy socjalnej w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Bobolicach.

2. Czas realizacji Programu

Gminny Program Wspierania Rodziny został opracowany na lata 2015 – 2017.

3. Odbiorcy Programu

Gminny Program Wspierania Rodziny skierowany jest do mieszkańców Gminy Bobolice.

4. Cel główny

Tworzenie warunków umożliwiających realizowanie wspólnej polityki na rzecz wzmocnienia rodziny.

5. Oczekiwane rezultaty:

- Podniesienie poziomu i rozwój różnorodnych form pomocy rodzinie,
- Poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wymagających wsparcia i pomocy,
- Konsolidacja działań różnych grup społecznych, organizacji pozarządowych, instytucji,
- Pozostawienie dzieci w miejscu zamieszkania,
- Reintegracja rodziny naturalnej poprzez powrót dziecka do rodziny.

6. Realizator Programu:

Realizatorem programu jest Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bobolicach w ramach Partnerstwa lokalnego „Bezpieczna rodzina – bezpieczny dom”.

III. Zadania w zakresie wspierania rodziny.

PROMOWANIE WARTOŚCI RODZINY				
Lp.	Zadania	Wskaźniki	Wartość wskaźnika na rok budżetowy	Realizatorzy
1.	Promowanie i organizowanie różnorodnych form integracji rodzin i społeczności lokalnej	Ilość imprez, uroczystości itp.	3	Placówki oświatowe, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych, Klub Abstynenta „Przymierze” Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna, Świetlica Środowiskowa „Tafla”
		Ilość uczestników	300	
2.	Integracja międzypokoleniowa	Ilość imprez, uroczystości itp.	3	Placówki oświatowe, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych, Klub Abstynenta „Przymierze” Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna, Świetlica Środowiskowa „Tafla”
		Ilość uczestników	300	
3.	Działalność edukacyjno – informacyjna na rzecz promowania rodziny (konferencje, szkolenia, kursy, warsztaty, itp.)	Liczba zorganizowanych warsztatów	1	Placówki oświatowe, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych, Klub Abstynenta „Przymierze” Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna, Świetlica Środowiskowa „Tafla”
		Ilość uczestników	10	
WSPIERANIE RODZINY W JEJ PRAWIDŁOWYM FUNKCJONOWANIU				
1.	Upowszechnianie informacji dotyczących uprawnień rodziny i jej członków	Ilość artykułów, informacji	2	Placówki oświatowe, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych, Klub Abstynenta „Przymierze” Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna, Świetlica Środowiskowa „Tafla”
		Ilość wywiadówek	8	
2.	Promowanie i wspieranie organizacji zajęć pozalekcyjnych	Ilość dzieci	150	Placówki oświatowe, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych, Klub Abstynenta „Przymierze” Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna, Świetlica Środowiskowa „Tafla”, Kluby sportowe,
3.	Wdrażanie procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych	Ilość procedur	1	Placówki oświatowe, Stowarzyszenie Wspierania inicjatyw Społecznych, Klub Abstynenta „Przymierze”

4.	Realizacja programów profilaktycznych i terapeutycznych, m.in. współfinansowanie wypoczynku	Ilość programów	5	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Placówki oświatowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna, Świetlica Środowiskowa „Tafla”, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury,
		Ilość zorganizowanych form wypoczynku letniego i zimowego	2	
5.	Realizacja zadań edukacyjnych w zakresie bezpieczeństwa publicznego	Ilość realizowanych zadań	7	Straż Miejska, Policja, Placówki oświatowe, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna,
6.	Wspieranie rodziny w formie poradnictwa	Ilość udzielonych porad	400	Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy, Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych, Placówki oświatowe, Straż miejska, Policja, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
7.	Działanie na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej członków rodzin	Ilość osób zatrudnionych w ramach zatrudnienia subsydiowanego	210	Urząd Pracy, Klub Integracji Społecznej, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
8.	Organizowanie i prowadzenie profesjonalnej pomocy doradczej, informacyjnej, terapeutycznej i socjalnej dla rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą domową	Ilość osób objętych wsparciem	10	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych, Placówki oświatowe, Zespół interdyscyplinarny, Policja, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
9.	Prowadzenie działań w ramach procedury „Niebieskiej Karty”	Ilość wszczętych procedur Niebieskich Kart	8	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych, Placówki oświatowe, Policja, Zespół Interdyscyplinarny,
		Liczba zakończonych procedur Niebieskiej Karty	4	
10.	Zapewnienie wsparcia asystenta rodziny rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo – wychowawcze	Ilość środowisk objętych wsparciem asystenta	10	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych,
INICJOWANIE I ROZWÓJ RÓŻNORODNYCH DZIAŁAŃ NA RZECZ RODZINY				
1.	Realizowanie działań mających na celu wspieranie rodziny poprzez: udział w akcjach, kampaniach,	Ilość akcji, kampanii, programów skierowanych do rodzin	2	Placówki oświatowe, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Świetlica Środowiskowa „Tafla”, Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw

	programach			Społecznych, Klub Abstynenta „Przymierze”, Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
ZADANIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ				
1.	Finansowanie kosztów pomocy ponoszonych przez rodziny wspierające	Ilość rodzin	1	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
2.	Organizacja i finansowanie szkoleń dla rodzin wspierających	Ilość szkoleń	1	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
3.	Prowadzenie placówki wsparcia dziennego oraz zapewnienia w niej miejsc dla dzieci	Ilość placówek	1	Urząd Miejski, Świetlica Środowiskowa „Tafla”
		Ilość dzieci	25	
4.	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej	Ilość dzieci umieszczonych	23	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
		Koszty	119.218,25 zł	
5.	Współfinansowanie pobytu dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej	Ilość dzieci umieszczonych	6	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
		Koszty	114.519,14 zł	
6.	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnym domu dziecka	Ilość dzieci umieszczonych	1	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
7.	Współfinansowanie pobytu dziecka w regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej	Ilość dzieci umieszczonych	1	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
8.	Współfinansowanie pobytu dziecka w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	Ilość dzieci umieszczonych	1	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
9.	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka i rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej	Ilość rodzin	10	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

IV. Źródła finansowania Programu.

W realizacji działań programowych stosowane będą mechanizmy finansowe pozwalające na jak najskuteczniejsze i najpełniejsze wykonywanie złożonych celów. Szczególne znaczenie ma tu montaż finansowy, który pozwala na zaangażowanie środków pochodzących z różnych źródeł:

1. Budżet gminy
2. Środki Unii Europejskiej
3. Inne fundusze zewnętrzne tj. programy i konkursy.

V. Sposób kontroli realizacji Programu.

1. Sprawozdanie z realizacji zadań za dany rok kalendarzowy, partnerzy Programu są w obowiązku przekazać w formie elektronicznej oraz w wersji papierowej do koordynatora Programu na terenie Gminy Bobolice do dnia 31 stycznia roku następnego.
2. Koordynator z realizacji Programu na terenie Gminy Bobolice przygotowuje sprawozdanie z wykonania w danym roku zadań z zakresu Gminnego Programu Wspierania rodziny i przedkłada Radzie Miejskiej w Bobolicach w terminie do 31 marca każdego roku

VI. Monitorowanie realizacji Programu.

1. Burmistrz Bobolic sprawuje na bieżąco nadzór nad realizacją programu i podejmuje niezbędne działania zmierzające do osiągnięcia celów wyznaczonych w programie.
2. Rada Miejska po zasięgnięciu opinii jednostek realizujących Program może w uzasadnionych przypadkach określać bieżące kierunki działań w zakresie Gminnego Programu Wspierania Rodziny.